

плънить въздуха съ такавъж миризмъ, что-то дори прѣставуватъ да ся показуватъ добромиризливи и распространяватъ само вонъж; влѣзте най-сѣтнѣ въ стаѣ-тѣ на нѣкой калугеръ, и вые щете да ся убѣди въ правотѣ-тѣ на оплакуваніе-то ни, че хора-та не радѣйтъ за пръвѣ-тѣ естественъ потрѣбъ, за чистый въздухъ! Человѣкъ не е крътица, нито паякъ, кои-то могѫть да живѣйтъ въ тѣмны жглы (кѣтове, кюшета) и въ лошъ въздухъ; нему е нужденъ въздухъ и свѣтлина. Недостатъкъ-тѣ въ тѣя за живота условія докарува и блѣдность на бузыты, и хлѣтнѣ очи, и слабоуміе, и умственъ лѣніе, и части болѣсти, — всичко, съ кое-то тѣй неизносно ся отлия съврѣменно-то поколеніе. А между това колко лесно е да ся живѣе разумно!

Природа-та наказува и наградява право; кой-то испльнява прѣписавія-та ѹ, нему тя дава здравіе, кой-то гы развали, него постига болѣсть. За това нека всякой запомни изложены-ты тута наставленія.

Послѣ трапезѣ-тѣ. Прѣди обѣдъ е полезно да пра-вимъ малки тѣлесни движенія, расходкѣ, гымнастическы упражненія и др. т., послѣ обѣдъ, напротивъ, трѣбува да дадемъ на тѣло-то си покой а на стомаха си възможность да смѣле изяденѣ-тѣ хранѣ. Съвсѣмъ неправилно правятъ тїя, кои-то послѣ обѣдъ отиватъ та ся расхождатъ. Послѣ обѣдъ человѣкъ трѣбува да почива около единъ часъ.

Не е възможно въ едно и сѫщо врѣмѧ и при това продлѣжително да напрягаме или изобщо да употребяваме два важни органа тѣлесни. Колко-то до другы-ты части тѣлесни това правило ся варди; а зачто да ся не варди то и за пищеварителни-ты органы? Ни една жена не ще да отиде да ся расхожда и въ сѫщо-то врѣмѧ да шие на гергѣвъ или рyzж: тя знае тврьдѣ добрѣ че ржцѣ-ты и нозѣ-ты могѫть само едни послѣ другы да ся употребяватъ на работѣ. Ни единъ мжжъ не ще да свири на цигулкѣ или на фортециано и въ сѫщо-то врѣмѧ да излага нѣкои важни работѣ или дори да поддръжя живъ разговоръ, зачто-то мжчнотія-та, да ся съедини едно-то и друго-то, е вече доказана съ опытъ. Кой-то, безъ да гляда на това, ся мжчи тѣй да прави, той ще заплати за такова възмѣщеніе противъ естественни-ты законы съ по-силно уморяваніе; сѫщо тѣй